

Suomalainen kirjoituskilpailu 2023

Suomalaisen kirjoituskilpailun vuoden 2023 teema on ”Suomalainen luovuus”. Tämänkertainen kilpailu antaa mahdollisuuden pohtia sitä, mikä merkitys luovuudella on ja on ollut suomalaisille nyt ja tulevaisuudessa. Luovuutta voi tarkastella monesta näkökulmasta. Mitä luovuus on? Onko olemassa suomalaista luovuutta? Mikä synnyttää suomalaista luovuutta?

Helsingin Suomalainen Klubi ry järjestää nyt Suomalaisen kirjoituskilpailun 16. kerran yhteistyössä Opetushallituksen, Äidinkielen opettajain liiton, Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liiton, Rosebud kirjakaupan ja Suomen Kuvalehden kanssa. Kilpailun teemat liittyvät ajankohtaisiin Suomea ja suomalaisuutta koskeviin kysymyksiin. Kilpailua tukee tänä vuonna Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra.



KILPAILUN SÄÄNNÖT



Ajankohta

Kilpailu alkaa lukuvuoden 2023–2024 alusta ja jatkuu itsenäisyyspäivään 6.12.2023.

Osallistujat

Kilpailu on tarkoitettu kaikille lukion toisen asteen oppilaitoksien opiskelijoille.

Kilpailuohjeet

Kirjoituksen sopiva pituus on noin 6 000 merkkiä. Työt kirjoitetaan rivivälillä 2, fontilla 12. Kirjoitukseen on laadittava oma otsikko, jonka eteen merkitään aiheen numero.

Kirjoitukset voidaan tuottaa äidinkielen ja kirjallisuuden, historian tai yhteiskuntaopin kursseilla. Niitä ei palauteta. Kilpailun järjestäjällä on oikeus käyttää tuotettuja tekstejä haluamallaan tavalla.

Kirjoitusten arvioinnissa painottuvat kirjoittajan kyky tarkastella aihettaan kiinnostavista näkökulmista, rajata tarkastelu onnistuneesti, hyödyntää oppimaansa ja tietolähteitä sekä käyttää suomen kieltä aiheeseen sopivalla tavalla.

Kilpailukirjoitusten lähettäminen

Kukin opettaja voi lähettää kolme parhaaksi katsomaansa kirjoitusta kilpailuun sähköisesti täyttämällä kilpailun verkkosivulla olevan lomakkeen, liittämällä kirjoituksen lomakkeeseen ja painamalla painiketta ”lähetä”. Jokainen kirjoitus lähetetään erillisellä lomakkeella.

Lomakkeeseen merkitään kilpailuaiheen numero, kirjoituksen otsikko, opiskelijan nimi, koulun nimi ja osoite sekä ohjaavan opettajan nimi ja yhteystiedot. Opettajaa pyydetään myös mer-

kitsemään lomakkeeseen kilpailuun osallistuneiden opiskelijoidensa kokonaismäärä.

Kilpailukirjoitusten lähettäminen tapahtuu kilpailun nettisivujen kautta:

www.suomalainenkirjoituskilpailu.fi

Kilpailun järjestäjä lähettää vastaanottokuitauksen lähetyksestä.

Arviointi

Palkittavat tekstit valitsee arviointiraati, johon kuuluvat Helsingin Suomalainen Klubi ry:n, Opetushallituksen, Äidinkielen opettajain liitto ry:n, Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry:n sekä Suomen Kuvalehden edustajat. Raadin puheenjohtajana toimii suomen kielen professori Jaakko Leino.

Palkitsemistilaisuus pidetään keväällä 2024, Kalevalan ja suomalaisen kulttuurin päivän tienoilla. Palkittaville opiskelijoille ja heidän opettajilleen lähetetään henkilökohtainen kutsu.

Palkinnot

1. palkinto 1000 €
2. palkinto 500 €
3. palkinto 300 €

Lisäksi jaetaan kirjapalkintoja ja muita huomionosoituksia. Kolmen parhaan kirjoituksen kirjoittajien opettajat palkitaan Suomen Kuvalehden digivuositikerralla. Muiden opettajien kesken arvotaan myös Suomen Kuvalehden digivuositikertoja ja Rosebud kirjakaupan kirjapalkintoja. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra osallistuu palkitsemiseen.

KILPAILUTEHTÄVÄT

Tehtävänanto ja aiheet

Valitse yksi alla annetuista aiheista 1–5. Kirjoita pohtiva tai kantaa ottava teksti, jossa hyödynnät vähintään kahta aineistoa. Annettujen aineistojen lisäksi voit etsiä myös oman aineiston. Toisen aineistoista on oltava jokin aineistoista B–H. Jos käytät omaa aineistoa, laadi tekstisi loppuun lähdeluettelo.

Rajaa aihetta haluamallasi tavalla ja otsikoi tekstisi itse. Voit käyttää hyväksi omia kokemuksiasi. Omaääninen lähestymistapa ja persoonallinen ilmaisu ovat ansioksi. Merkitse valitsemasi aiheen numero oman otsikkosi eteen.

Ole rohkea ja omaperäinen - haasta lukijasi!

Aiheet temasta “Suomalainen luovuus”

1. Taide ja luovuus
2. Luovuus ja tulevaisuuden mahdollisuudet
3. Arjen luovuutta ennen ja/tai nyt
4. Ideasta yritykseksi
5. Tiede ja luovuus



Aineistot

A. Oma aineisto (esim. kauno- tai tietokirjallisuutta, dokumentteja, elokuvaa)

B. Verkkosivusto Megatrendit 2023

<https://www.sitra.fi/aiheet/megatrendit/#megatrendit-2023-paivitys-ymmarrysta-yllatysten-aikaan>

C. Blogikirjoitus Luovuudesta on arjessa monenlaista hyötyä.

blogi.thl.fi/luovuus-on-voimavara-josta-on-arjessa-monenlaista-hyotya/

D. Luova 100 -videosarja. <https://areena.yle.fi/1-3960140/>

E. Kolumni Luovuutta ruokkivia opintoja tarvitaan juuri silloin kun rahasta on tiukkaa

<https://suomenkuvalehti.fi/kotimaa/kolumni-luovuutta-ruokkivia-opintoja-tarvitaan-juuri-silloin-kun-rahasta-on-tiukkaa/>

F. Kirja-arvostelu Suomalaiset sosiaaliset innovaatiot <https://yle.fi/a/3-7172589>

G. Verkkosivusto Luovuus ja tieteellisen työn valmiudet

<https://tiedelukutaito.mooc.fi/part-6/1-ei-tarvitse-olla-nero-tehdakseen-tiedetta>

H. Verkkootikkeli Ajatus luovista koneista haastaa käsityksen ihmisen ainutlaatuisuudesta.

[https://fcai.fi/news-in-finnish/2022/1/25/ajatus-luovista-koneista-haastaa-ksityksen-ihmisen-ainutlaatuisuudesta /](https://fcai.fi/news-in-finnish/2022/1/25/ajatus-luovista-koneista-haastaa-ksityksen-ihmisen-ainutlaatuisuudesta/)



Suojelijan tervehdys Perusasian äärellä

Korkeakulttuurit ja kirjoitettu kieli syntyivät yhdessä. Mahdollisuus merkitä asioita muistiin paitsi helpotti kaupankäyntiä ja kanssakäymistä myös tehosti suuresti tiedon ja taitojen leviämistä paikasta toiseen ja periytymistä sukupolvelta toiselle. Tämä loi lisäarvoa ja vaurautta, joka puolestaan teki mahdolliseksi sen, että osa ihmisistä saattoi ruuan perässä juoksemisen sijaan omistautua kirjoittamiselle ja luovuudelle.



Vaikka kirjoitettu kieli on alkuperältään ja perusolemukseltaan graafisin merkein ilmaistua puhetta, sillä on potentiaalia olla paljon muutakin. Kirjoitus mahdollistaa huomattavasti monimutkaisemmat kielelliset rakenteet ja – uskallan väittää – monimutkaisemmat ajatukset kuin pelkkä puhe. Jokaisella lienee kokemus siitä, että kun päässä virinneen ajatuksen kirjoittaa ylös ja sitä mittailee silmillään, siinä mahdollisesti olevat puutteet on helpompaa havaita. Ennen kaikkea ajatusta on helpompaa jalostaa ja työstää eteenpäin, kun se on nähtävillä ja kirjattuna.

Kuulun siihen sukupolveen, joka aikuisikään saakka kirjoitti kaiken kynällä ja paperilla. Kynällä kirjoittamisen taito väistämättä heikkenee maailman digitalisoituessa, mutta en ole varma, tarvitseeko tästä olla huolissaan. Samalla tavoin taito käyttää tuloja tulen sytyttämiseen tai helmitaulua laskutoimitusten tekemiseen heikkeni ja katosi tulitikkujen ja taskulaskinten keksimisen myötä. Ehkä kynän ja paperin aika sivilisaation historiassa vain on ohi, samalla tavoin kuin tulusten ja helmitaulun. Tärkeintä on, että kirjoittaminen jatkuu.

Koko meitä ympäröivä materiaallinen ja immateriaalinen sivilisaatio perustuu luovuuteen, jonka on mahdollistanut kirjoitus – ajatusten jäsentäminen, kehittäminen, levittäminen ja periytyminen. Toivotan hyviä kirjoitushetkiä ja menestystä osanottajille.

Jussi Halla-aho
puhemies

Mikko Pohtola

Kilpailun taustalla on edesmennyt Helsingin Suomalaisen Klubin kunniapuheenjohtaja ja Suomen Kuvalehden pitkäaikainen päätoimittaja lehdistöneuvos Mikko Pohtola. Hänen toivomuksestaan Klubiin perustettiin rahasto hänen muistokseen. Rahaston sääntöjen mukaan tarkoituksena on suomen kielen käytön edistäminen tukemalla siihen liittyvää tutkimus-, julkaisu- ja koulutustoimintaa. Rahasto voi jakaa Mikko Pohtola -palkinnon sellaiselle journalistille tai mielipidevaikuttajalle, jonka katsotaan kirjoituksissaan käyttäneen suomen kieltä erityisen esimerkillisesti ja luovasti tai toiminnallaan vaikuttaneen merkittävästi näiden päämäärien edistämiseen. Lisäksi rahasto rahoittaa lukiolaisille ja/tai opiskelijoille järjestettäviä suomalaisuutta ja/tai Suomen historiaa käsitteleviä kirjoituskilpailuja.